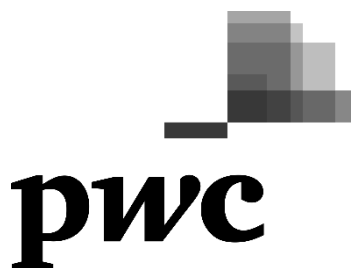

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ELMÉLETI GAZDASÁGTAN)
EMELT SZINT**

**PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA
MEGOLDÓKULCS**

2016. január 16.

**STUDIUM GENERALE
KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ**

I. Választásos, egyszerű rövid választ igénylő feladatok

Feleletválasztás

(6x2=12 pont)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
C	A	C	D	D	C

II. Szöveges feladatok

1. Igaz-hamis állítások

(6x3=18 pont)

Sorszám	I-H	Válasz
1)	I	Egy fogyasztó a hasznát szeretné maximálizálni és az erre fordított költségeit minimalizálni. Amennyiben tudja ingyenesen növelni a hasznát, akkor részéről az tekinthető racionálisnak.
2)	H	Piaci, illetve rövidtávon igaz, de hosszú távon nincs veszteségminimalizálás a fedezeti és üzemszüneti pont egybeesése miatt (így vagy nem termel a vállalat, vagy $\pi \geq 0$).
3)	H	Az újrabeszerzési értéket a jelenlegi ár és az amortizáció különbsége határozza meg.
4)	H	A részvényt az árfolyamán lehet eladni, de a névértéke csak a kibocsátáskor ráírt árat jelenti.
5)	I	Mivel az autópályára csak bizonyos számú autó fér fel, ezért korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre. Ezen felül költséggel jár, tehát bizonyos fogyasztók kizárhatóak a fogyasztásából. Ezek a szempontok alapján magánjóságnak tekinthető.
6)	I	A két piaci forma társadalmi többletének különbsége határozza meg, azt mutatja meg, hogy a társadalom mekkora többlettől esett el azáltal, hogy a piacon nem tökéletes verseny működik, hanem monopólium. (Termelői többlet + fogyasztói többlet = társadalmi többlet)

2. Kiegészítés

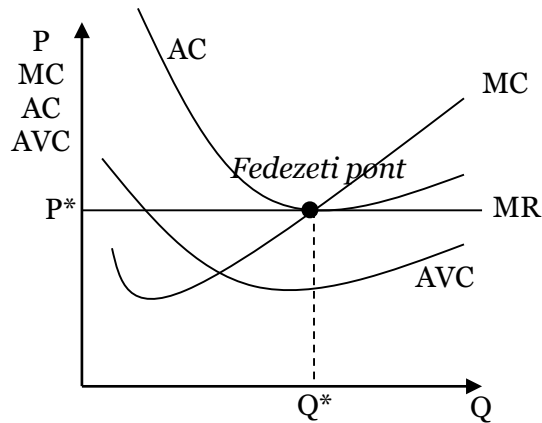
(5x1=5 pont)

- a) Számviteli költség
- b) Explicit költség/Számviteli költség
- c) Implicit költség/El nem számolható implicit költség vagy Normál profit (ha a b) számviteli költség)
- d) El nem számolható implicit költség vagy Normál profit
- e) Közvetett explicit költség

3. Elemző, értékelő feladat

(1+4+2 pont)

- a) A) (1 pont)
- b) (2 pont)

Normálprofit esetén a bevételek megegyeznek a kiadásokkal, így az összprofit értéke nulla, azaz a termelő csak normálprofitot realizál ($TR = TC \rightarrow T\pi = 0$). Ebben az esetben a határköltség függvény az átlagköltség függvényt annak minimumában metszi, így $MC = P = AC$, ezt a fedezeti pontnak nevezzük. (2 pont)

- c) Nem, mert tökéletesen versenyző piacon vagyunk, azaz a szereplők végtelenül kicsik a piachoz képest, árelfogadó magatartásúak, azaz semmilyen tevékenységgel nem képesek befolyásolni az árat. Ezen felül bizonyított, hogy a profit annál a termelési mennyiségnél maximális ahol $MC = MR$ azaz semmiképp sem realizálhat ennél több profitot. (2 pont)

4. Párosítás (6 pont)

<i>Tartalmazza a termelés során felhasznált inputok vagy félkész termékek értékét.</i>	<i>D</i>
Az mutatja meg, hogy az adott a nemzetgazdaságnak mekkora az összes kibocsátása ($\Sigma(Q \cdot P)$).	D
Tartalmazza a külföldi polgárok által az országban realizált elsődleges jövedelmet.	B
Bele tartozik a bruttó beruházás.	A
Tartalmazza a folyó termelő felhasználást.	D
Magába foglalja az országba külföldről beáramló transzfereket.	D
A makrogazdaság éves eredményét tükrözi.	C

III. Számítási feladatok

5. feladat (10 pont)

- a) Meg van adva az $\frac{MU_{sz}}{P_{sz}}$ a 6. sorban, az MU-t kiszámoljuk ($2520 - 2250 = 270$), számvitel órák árát megkapjuk azzal a felírással, hogy $\frac{270}{P_{sz}} = 0,0675$. $P_{sz} = 4000$ Ft **(2 pont)**
- b) Táblázat helyes kitöltése:

Óra	TU_{sz}	MU_{sz}	$\frac{MU_{sz}}{P_{sz}}$	$TU_{\bar{o}}$	$MU_{\bar{o}}$	$\frac{MU_{\bar{o}}}{P_{\bar{o}}}$	TU_{VP}	MU_{VP}	$\frac{MU_{VP}}{P_{VP}}$
1	480	480	0,12	420	420	0,21	450	450	0,15
2	900	420	0,105	795	375	0,1875	825	375	0,125
3	1290	390	0,0975	1125	330	0,165	1125	300	0,1
4	1650	360	0,09	1410	285	0,1425	1350	225	0,075
6	2250	300	0,075	1845	217,5	0,1088	1500	75	0,025
7	2520	270	0,0675	1995	150	0,075	1575	75	0,025
9	2940	210	0,0525	2220	112,5	0,0563	1500	-37,5	-0,0125
10	3000	60	0,015	2190	-30	-0,015	1350	-150	-0,05

(MU és MU/P oszlopokért 1 pont – összesen **6 pont**)

MPeti Gossen II. törvénye szerint 6 órát számvitelezik, 7 órát ökonometriázik és 4 órát vállalati pénzügyezik.

(2 pont – Gossen II. alkalmazása + szöveges válasz)

6. feladat

- a) $P_o = 1000$ és $Q_o = 300$

$$TR_1 = 900.000 \text{ és } P_1 = 2000 \rightarrow Q_1 = TR/P_1 = 450 \text{ (1 pont)}$$

$$E = \frac{450 - 300}{450 + 300} \cdot \frac{2000 + 1000}{2000 - 1000} = \frac{150}{750} \cdot \frac{3000}{1000} = \frac{3}{5} \text{ (2 pont)}$$

Mivel az ár rugalmasság pozitív, ezért nem normál árhatású termékről van szó (Giffen-jószágról) van szó. Tehát az ár növekedés hatására nőtt a keresett mennyiség. (2 pont)

- b) Amit le kell írnia a diáknak: (2 pont)

A Giffen-jószágoknál a termék ára és a keresett mennyiség között pozitív kapcsolat áll fent: ha nő a termék ára, nő a keresett mennyiség, és fordítva.

Matyinak tehát csökkentenie kellett volna az árat, hogy csökkenjen a keresett mennyiség.

c) $I_1 = 10000 \rightarrow I_0 = I_1 / 0,8 = 12500$ (1 pont)

$$E = \frac{550 - 450}{550 + 450} \cdot \frac{10000 + 12500}{10000 - 12500} = \frac{1}{10} \cdot (-9) = -0.9 \rightarrow \text{negatív! (2 pont)}$$

A jövedelem csökkenésének hatására nőtt a keresett mennyiség, tehát inferior jószágról van szó. A diáknak látnia kell azt az összefüggést, hogy az inferior jószágokra igaz, hogy ha nő a jövedelem, akkor csökken belőlük a keresett mennyiség, és ez fordítva is igaz!

Ez egyébként teljesen egyértelmű ebben a helyzetben, hiszen Giffen-jószágról van szó, ezekre pedig igaz, hogy egyben inferior jószágok is!

Tehát Matyinak továbbra sem sikerül megszabadulni a sok melótól!

7. feladat

a) Keresleti és kínálati függvény egyensúlyából meghatározható az outputpiaci ár (1 pont)

$$120\,000 - Q = 30\,000 + \frac{1}{4}Q$$

$$P = 48\,000$$

Input piaci optimum: $MP_L \cdot P = P_L$ (1 pont)

$$\frac{1}{\sqrt{L}} \cdot 48\,000 = 2000$$

$$\sqrt{L} = 24$$

$$L = 576 \text{ (1 pont)}$$

Behelyettesítés a termelési függvénybe (1 pont)

$$Q = \sqrt{4 \cdot 576} = 48$$

b) $TR = P \cdot Q$

$$TR = 48\,000 \cdot 48 = 2\,304\,000 \text{ (1 pont)}$$

$$TC = VC + FC = P_L \cdot L + P_K \cdot K \text{ (1 pont)}$$

$$TC = 2000 \cdot 576 + 250\,000 \cdot 4 = 2\,152\,000 \text{ (1 pont)}$$

$$T\pi = 2\,304\,000 - 2\,152\,000 = 152\,000$$

Megéri Zitának (1 pont)

8. feladat

a) $MU = 355 - 2Q$ $MSB = 532 - 2Q$
 $MC = 75 + 5Q$ $MSC = 140 + 5Q$

Helyes függvény felírás 1 pont

Piaci:

$$355 - 2Q = 75 + 5Q$$

$$280 = 7Q$$

$$Q_P = 40; P_P = 275$$

Társadalmi:

$$532 - 2Q = 140 + 5Q$$

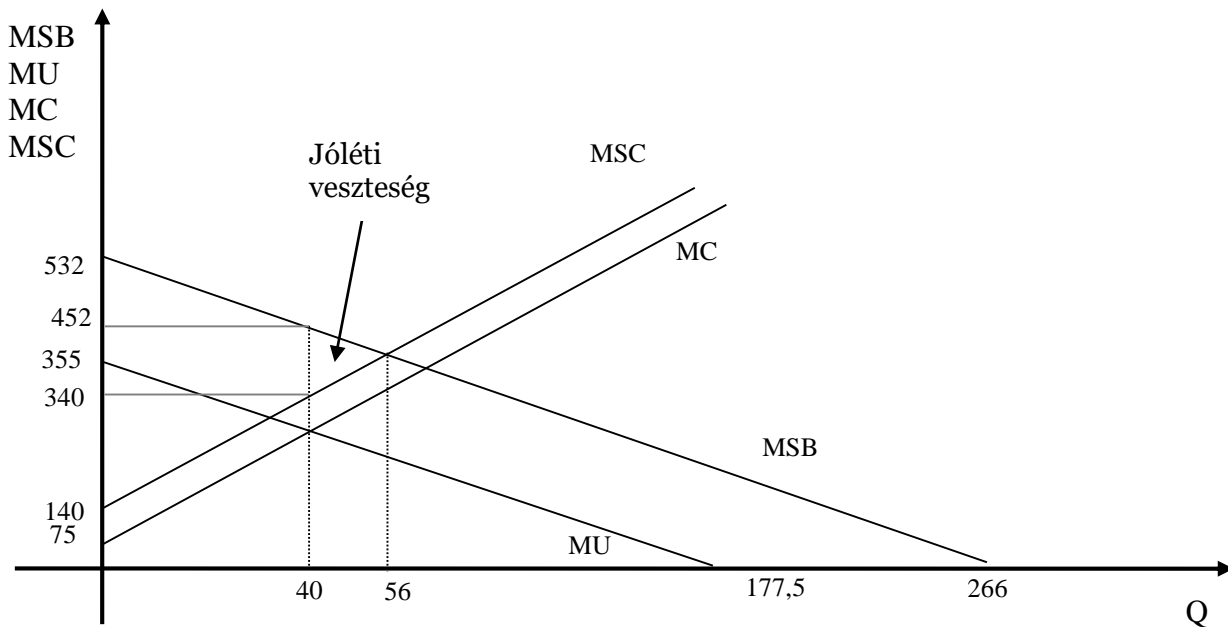
$$392 = 7Q$$

$$Q_T = 56; P_T = 420$$

Helyes végeredmény 1-1 pont

- b) Összességében pozitív extern hatás érvényesül, mivel a társadalmilag optimális mennyiség magasabb, mint a piaci. Az internalizálásra megoldás Coláék támogatása, hogy növeljék a termelésüket, vagy a hangos zene elszenvedőinek kártérítése. **(3 pont)**

- c) Helyes ábra (Q_T és Q_P -vel) 2 pont

Jóléti veszteség: $\frac{(MSB(40) - MSC(40)) \cdot (Q_T - Q_P)}{2} = \frac{(452 - 340) \cdot (56 - 40)}{2} = 896$ **(2 pont)**

9. feladat (6x2=12 pont)

Az egyszerű pontozást kedvéért minden helyesen kitöltött folyótétel számla 2 pontot ér! A 4 szereplő + még a Tőkeszámla és a GDP az 6 akasztófa, 6x2=12 pont összesen!

A diáknak az elején ki kell számolnia a háztartások adóját, ahhoz minden adat meg van adva a szövegben, és utána tudja kiszámolni T_v -t, mert az összes adó 1400, így $T_v = 1400 - 600 = 800$.

Ezenkívül minden kiszámolható a kettős-könyvvitel alapelvét követve.

Háztartás		Vállalat		Állam	
C=1500	W=2000	W=2000	Y=2700	Trh=200	Th=600
Th=600	Trh=200	Tv=800	Trv=300	Trv=300	Tv=800
Sh=100		Sv=200		G=1000	
				Sá=-100	

GDP		Külföld		Tőkepiac	
Y=2700	C=1500	X=2000	IM=2300	I=500	Sh=100
IM=2300	I=500	Sk=300			Sv=200
	G=1000				Sá=-100
	X=2000				Sk=300